

BETMEN
CRNO
BELO 1

BRAJAN **BOLAND**
 HAUARD **ČEJKIN**
 ČAK **DIKSON**
 NIL **GEJMAN**
 ARČI **GUDVIN**
 ENDRU **HELPER**
 KLAUS **JANSON**
 DŽO **KJUBERT**
 TED **MAKIVER**
 DENIS **O'NIL**
 KACUHIRO **OTOMO**
 (PREVOD NA ENGLSKI DŽO DAFI)
 BIL **SJENKEVIČ**
 VOLTER **SAJMONSON**
 JAN **STRNAD**
 BRUS **TIM**
 MET **VAGNER**
 KENT **VILIJAMS**

SAJMON **BIZLI**
 BRAJAN **BOLAND**
 HAUARD **ČEJKIN**
 RIČARD **KORBEN**
 GARI **DANI**
 KLAUS **JANSON**
 TEDI **KRISTIJANSEN**
 DŽO **KJUBERT**
LIBERATORE
 TED **MAKIVER**
 HOSE **MUNJOZ**
 KEVIN **NOLAN**
 KACUHIRO **OTOMO**
 BIL **SJENKEVIČ**
 VOLTER **SAJMONSON**
 BRAJAN **STELFRIZ**
 BRUS **TIM**
 MET **VAGNER**
 KENT **VILIJAMS**
 HORHE **ZAFINO**

KEN **BRUZENAK**
 DŽON **KOSTANCA**
 ELI **DEVIL**
 FIL **FELIKS**
 TIM **HARKINS**
 TOD **KLAJN**
 BIL **OUKLI**
 DŽON **VORKMAN**

MAJKL **OLRED**
MEBIJUS
 MAJKL VM. **KALUTA**
 TONI **SALMONS**
 P. KREJG **RASEL**
 MARK **SILVESTRI** | **BET**
 ALEKS **ROS**
 NIL **ADAMS**
PINAPOVI

DŽIM **LI** | SKOT **VILIJAMS**
 FRENK **MILER**
 BARI **VINDZOR-SMIT**
 ALEKS **TOT**
NASLOVNE STRANE

BET

MEN

INDI
ELLO

B E T M E N A K R E I R A O
B O B K E J N

**Nilu Pozneru,
koji je znao da nije sve crno-belo**

P O S V E T A

BETMEN: CRNO I BELO KNJIGA 1
ORIGINALNO OBJAVLJENO U FORMI SVEŠČICA
BATMAN BLACK AND WHITE 1-4, 1996.

DARKWOOD D.O.O. BEOGRAD

e-mail: info@darkwood.co.rs, www.darkwood.co.rs, 011/2622-867, 064/6465-755

GLAVNI UREDNIK **SLOBODAN JOVIĆ** UREDNIK **VLADIMIR ĆUK**

PREVOD **MIRKO JAKOVLJEVIĆ** LEKTURA **AGENCIJA MAHAČMA**

DIZAJN I UPIS TEKSTA **SAVO KATALINA@PERO I MIŠ** TEHNIČKI UREDNIK **SARA BUJAK**

ŠTAMPA I POVEZ **ROTOGRAFIKA, SUBOTICA**

CIP - KATALOGIZACIJA U PUBLIKACIJI **NARODNA BIBLIOTEKA SRBIJE** BEOGRAD

ISBN SBN **978-86-6163-253-2** COBISS.SR-ID **211314956**

BATMAN BLACK AND WHITE

ORIGINALLY PUBLISHED BY DC COMICS IN THE U.S. AS SINGLE MAGAZINE FORM AS BATMAN BLACK AND WHITE 1-4.

ORIGINAL U.S. EDITORS: MARK CHIARELO & SCOTT PETERSON.

COPYRIGHT©1996, 2007, 2014 DC COMICS. ALL RIGHTS RESERVED. ALL CHARACTERS, THEIR DISTINCTIVE LIKENESSES AND RELATED ELEMENTS FEATURED IN THIS PUBLICATION ARE TRADEMARKS OF DC COMICS. THE STORIES, CHARACTERS AND INCIDENTS FEATURED IN THIS PUBLICATION ARE ENTIRELY FICTIONAL.

PUBLISHED BY DARKWOOD D.O.O. UNDER LICENSE FROM DC COMICS.
ANY INQUIRIES SHOULD BE ADDRESSED TO DC COMICS C/O DARKWOOD. D.O.O.

7

UVOD
MARK ČARELO

10

NASLOVNA STRANA
BETMEN: CRNO I BELO #1
DŽIM LI | SKOT VILIJAMS

11

VEČNO OPLAKIVANJE
NAPISAO I NACRTAO
TED MAKIVER
UPIS SLOVA
DŽON VORKMAN

21

SRODNE DUŠE
NAPISAO I NACRTAO

BRUS TIM
UPIS SLOVA
TOD KLAJN

31

LOV
NAPISAO I NACRTAO
DŽO KJUBERT

41

SITNI ZLOČINI
NAPISAO I NACRTAO
HAUARD ČEJKIN
UPIS SLOVA
KEN BRUZENAK

51

ĐAVOLJA TRUBA
NAPISAO
ARČI GUDVIN
NACRTAO
HOSE MUNJOZ

62-63

SKICE IZ DELA
BETMEN: CRNO I BELO 1
KOMENTARI: MARK ČARELO

64

NASLOVNA STRANA
BETMEN: CRNO I BELO #2
FREK MILER

65

LEGENDA
NAPISAO I NACRTAO
VOLTER SAJMONSON
UPIS SLOVA
DŽON VORKMAN

75

TVORAC ČUDOVIŠTA
NAPISAO
JAN STRNAD
NACRTAO
RIČARD KORBEN
UPIS SLOVA
FIL FELIKS

85

OČI MRTVOG DEČAKA
NAPISAO I NACRTAO
KENT VILIJAMS

95

ĐAVOLOVA DECA
NAPISAO
ČAK DIKSON
CRTEŽ
HORHE ZAFINO
UPIS SLOVA
DŽON KOSTANCA

105

CRNO-BELI SVET
NAPISAO
NIL GEJMAN
NACRTAO
SAJMON BIZLI
UPIS SLOVA
DŽON KOSTANCA

116-117

SKICE IZ DELA
BETMEN: CRNO I BELO 2
KOMENTARI MARK ČARELO

118

NASLOVNA STRANA
BETMEN: CRNO I BELO #3
BARI VINDZOR-SMIT

119

DOBRO VEČE, PONOĆI
NAPISAO I NACRTAO
KLAUS JANSON
UPIS SLOVA
BIL OUKLI

- 129**
U SNOVIMA
NAPISAO
ENDRU HELFER
NACRTAO
LIBERATORE
UPIS SLOVA
DŽON KOSTANCA
- 139**
PLJAČKA
NAPISAO I NACRTAO
MET VAGNER
UPIS SLOVA
TIM HARKINS
- 149**
KLADA
NAPISAO I NACRTAO
BIL SJENKEVIČ
- 159**
UBISTVENA BOŽIĆNA PRIČA
NAPISAO
DENIS O'NIL
NACRTAO
TEDI KRISTIJANSEN
- 170-171**
SKICE IZ DELA
BETMEN: CRNO I BELO 3
KOMENTARI: MARK ČARELO

- 172**
NASLOVNA STRANA
BETMEN: CRNO I BELO #4
ALEKS TOT

- 173**
NEVINAŠČE
NAPISAO I NACRTAO
BRAJAN BOLAND
UPIS SLOVA
ELI DEVIL

- 183**
SKRIVENA ČUDOVIŠTA
NAPISAO
JAN STRNAD
NACRTAO
KEVIN NOLAN

- 193**
HEROJI
NAPISAO
ARČI GUDVIN
NACRTAO
GARI ĐANI
UPIS SLOVA
TOD KLAJN
- 203**
ODLAZAK
NAPISAO
DENIS O'NIL
NACRTAO
BRAJAN STELFRIZ
UPIS SLOVA
DŽON KOSTANCA

- 213**
TREĆA MASKA
NAPISAO I NACRTAO
KACUHIRO OTOMO
PREVOD NA ENGLJSKI
DŽO DAFI
UPIS SLOVA
BIL OUKLI

- 224-225**
SKICE IZ DELA BETMEN: CRNO-BELO 4
KOMENTARI: MARK ČARELO

- 226**
PINAP GALERIJA

U V O D M A R K Č A R E L O

Pre nekoliko godina sedeo sam za stolom s nekoliko poznatih stripskih umetnika.

Bilo je kasno večer, a dan smo proveli naporno radeći na jednoj od mnogih davno zaboravljenih stripskih konvencija. Budući da smo osuđeni da budemo tvrdokorni obožavaoci stripa i po isteku radnog vremena, tema našeg razgovora je, naravno, bio strip.

Neko je postavio čuveno pitanje o pustom ostrvu: nasukao si se, odsečen si od sveta – kad bi mogao da sa sobom imaš sve brojeve *samo jedne* edicije, koji bi to serijal bio?

Svi smo se zamislili. Jedan čuveni crtač reče: „*Creepy* ili *Eerie*.” Jedan od kolorista reče: „Slažem se, svakako *Creepy*.” I ja sam se složio. Bez dileme. Zapravo, svi smo se složili. Ukoliko se direktno poredi s drugim edicijama, stranu po stranu i izdanje po izdanje, nikad nije postojala bolja kolekcija vanserijskih umetnika koji su radili na istom serijalu. Čak je većina njih svoj vrhunac dosegla radeći upravo na tim stranama! Tot, Frazeta, Vilijamson, Tores, Kolan, Ditko, Rajtson, Korben – spisak je zaista dugačak. Duhovite, jezive, ponekad banalne, užasavajuće priče – stripovi iz snova svakog klinca i svakog stripskog umetnika.

Kao što svi dobro znamo, stripovi predstavljaju sintezu slika i reči. Neko je morao da napiše sve (ili skoro sve) te priče. Taj čovek se zvao Arči Gudvin. Verovatno najbolji urednik koji je ikad radio na stripu i verovatno najbolji pisac koji je ikad radio na stripu. Ono što je Arči radio za izdavačku kuću *Voren (Creepy, Eerie i Blazing Combat)* bio je omaž njegovim omiljenim stripovima iz detinjstva, koje je izdavala kuća *EC*.

Skočimo sada nekoliko godina unapred. Nekim čudom postajem urednik u izdavačkoj kući *DC komiks*. Iznosim predlog da objavimo crno-belu antologiju u kojoj bi glavni lik bio Betmen. Ključ za uspeh ovog serijala, po mom mišljenju, leži u angažovanju isključivo najboljih umetnika. Skoro svi u *DC-ju* mi kažu da se tako nešto neće prodavati. Niko ne voli crno-bele stripove. Niko ne voli antologije. Nekako ovaj serijal ipak dobija zeleno svetlo. U svojoj beskrajnoj mudrosti, izvršni urednik Majk Karlin angažuje urednika Betmenovih izdanja Skota Pitersona da mi se pridruži i da motri na mene kako ne bih uništio integritet jednog od najprepoznatljivijih likova *DC-ja*.

U narednih osam meseci Skot i ja smo sastavili spisak umetnika s kojima bismo voleli da radimo, obavili smo milion telefonskih poziva i poslali i primili milion faksova.

A onda su počeli da stižu radovi. Ljudi moji! Da ste samo mogli da vidite kako smo Skot i ja trčali po hodniku, od jedne kancelarije do druge, svaki put kad bi stigla nova pošiljka. **STIGLE SU STRANICE KOJE JE POSLAO BRAJAN BOLAND!!! VIDI, NASLOVNA KOJU JE RADIO ALEKS TOT!!! VAU! POGLEDAJTE, LJUDI, EVO OTOMOVE PRIČE!!!**

Serijal je postao kreativni i finansijski uspeh.

Ne želim da vam oduzimam vreme pričajući o dvojici ili trojici umetnika koji su se povukli iz projekta u minut do dvanaest bez valjanog razloga. Neću pomenuti urnebesno smešnu ali nepristojnu priču izvesnog genijalnog komičara koju nismo smeli da objavimo. Kad smo već kod toga, neću pomenuti ni čireve koje sam skoro dobio čekajući da stignu konačne verzije crteža dok smo rokove rastezali do tačke pucanja. Radije ću iskoristiti ovaj prostor da zahvalim svim crtačima i scenaristima koji su radili na ovom serijalu i da kažem kako je reč o talentovanoj i profesionalnoj gospodi.

Naravno, zahvalnost dugujem i Skotu Pitersonu, koji se potrudio da ne uništim junaka za kog je bio zadužen.

Ali pre svega bih želeo da zahvalim Arčiju Gudvinu, koji mi je mentor još od dana kad sam se javljao na njegov pohabani telefon u *Marvelu*. Pokušao sam i sâm da ponovim tvoj omaž *EC-ju* tako što sam pomenuo *Creepy*, *Eerie* i tebe.

Dakle, za knjigu koju držite u rukama slobodno okrivite jedno pitanje o pustom ostrvu. Iz jednog beznačajnog i nebitnog razgovora često može proisteći nešto vredno.

Ah, da, a onda je neko postavio pitanje o pustom ostrvu u kom su bile Meri En, Džindžer, *Bewitched*, Džini i Žena-mačka.

Mark Čarelo

J. MEE
WILLIAMS

V E Č N O O P L A K I V A N J E

T E D M A K I V E R

Jedinstven pogled Teda Makivera na unutrašnja previranja ljudskog roda ostavio je neizbrisiv trag na savremeni strip.

On je jedan od retkih crtača/pisaca svoje generacije koji se ne zadovoljava samo prerađivanjem žanrovskih klišea. Tedova svesna odluka da ostane izvan sveta popularnog stripa omogućava njegovim intimnim kreacijama da se odupru kategorizaciji.

Makiverov rad na autorskim delima kao što su *Eddy Current*, *Plastic Forks* i *Metropol* nezaboravan je i upečatljiv.

PONAŠAJ SE NA
OVOM SVETU
KAO KOD KUĆE.

VEROVATNO SVE VIDIŠ ODATLE GDE SE
TRENUTNO NALAZIŠ. SAD ZNAŠ DA
BOLNICE NISU NAJGORA MESTA
LJUDSKOG OČAJANJA.

SKRIVENE ULICE OVOG GRADA, SENKE,
MESTA BESKRAJNOG MUČENJA, BOJNA
POLJA - SVA TA MESTA GDE LJUDSKA
BEDA I IZOPAČENOST POKUŠAVAJU
DA SE SAKRIJU OD SVETLOSTI
DANA SADA SU TI VIDLJIVA.

RECI MI, DRAGA MOJA
DUBO, JE LI TAČNO DA
JE ŽIVOT SAMO SAN KOJI
SE ODVIJA VRTOGĻAVOM
BRZINOM, NAKON ČEGA
SAMO USTUPAMO SVOJE
MESTO DRUGIMA?

A TAJ PROSTOR
MORA BITI POTPLINO
OČIŠĆEN.

ZAR POJEDINAC VIŠE
NE ZNAČI NIŠTA?

ZAR SAMO SLUŽIMO DA
BISMO ODRŽALI U ŽIVOTU
OPŠTE ODLIKE ČOVEČAN-
STVA? NIŠTA VIŠE OD TOGA?

ZNAM DA NEMAŠ ODGOVORE
NA OVA PITANJA, ALI SVEJE-
DNO SI DOBRODOŠLA.

UĐI. PRI-
DRUŽI SE
GOZBI.

ALTOPOSY
969

ZAPLEŠIMO.

DUBINA TRAGOVA NA TVOJOJ KOŽI LIKA-
ZUJE NA TO DA JE NAPADAČ BIO MU-
ŠKARAC. DA LI SI GA POZNAVALA, ILI
JE BIO JEDAN OD LJUDI IZ SENKE?

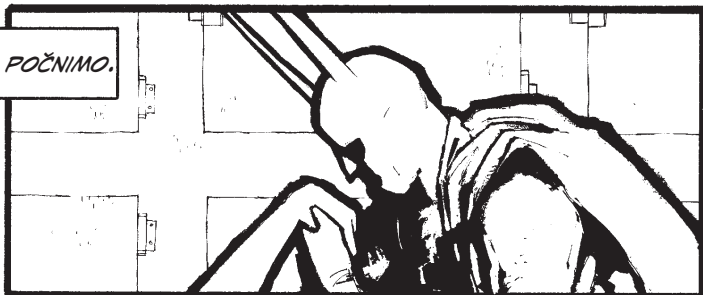
NISI IMALA DOKUMENTE
KOD SEBE. ODEĆA TI JE
PODERANA. NISI SILOVANA.
ŠTA SI TO IMALA ŠTO TE
JE KOŠTALO ŽIVOTA?

SITAN NOVAC?
NAKIT? DRUGIM
REČIMA - NIŠTA.

TIPIČNO.

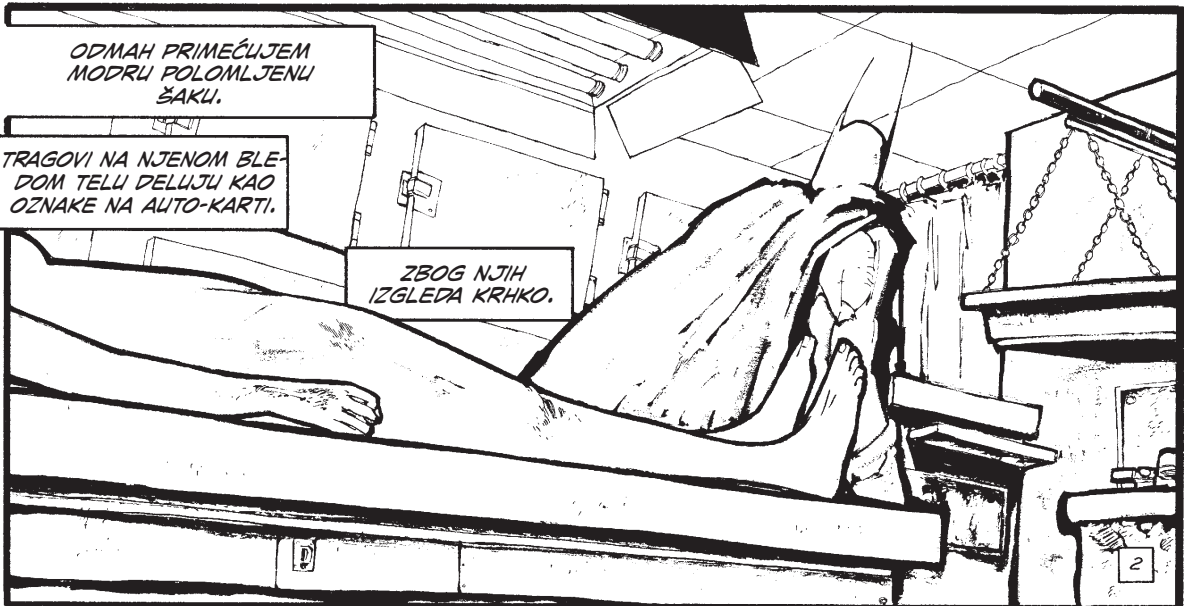
POČNIMO.

ODMAH PRIMEĆUJEM
MODRU POLOMLJENU
ŠAKU.

TRAGOVI NA NJENOM BLE-
DOM TELU DELUJU KAO
OZNAKE NA AUTO-KARTI.

ZBOG NJIH
IZGLEDA KRHKO.

ŠAKA JE MOŽDA
SLOMLJENA UDARCEM
NEKIM TUPIM PREDME-
TOM. NEKAKVOM ŠIP-
KOM, ILI PALICOM.

GAD.

SLOMILA JE KLJUČNU KOST. VERO-
VATNO KAD JE PALA NA ZEMLJU.

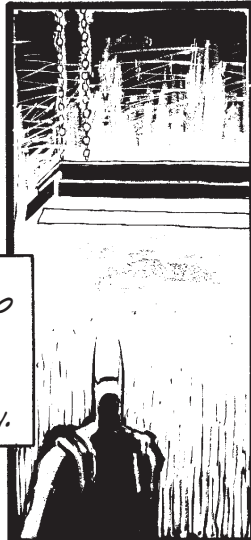
VRATNI MIŠIĆI SU JOJ
MODRI. RAZMACI IZMEĐU
MODRICA UKAZUJU NA TO
DA JU JE NEKO DAVIO... ILI
DRŽAO DOK JU JE UDARAO.

BORILA SE ZA DAH.

ZA ŽIVOT.

NAJEDNOM SE
OSMEHNE. NAKRATKO
POMISLIM KAKO
POKUŠAVA DA MI
OLAKŠA BOL I
KAJANJE ŠTO JE
POSMATRAM OVAKVU.

ALI ONDA SE SETIM DA
JEDNOSTAVNO NASTUPA
MRTVAČKA UKOČENOST.

LI USTIMA SU JOJ TRAGOVI SASU-
ŠENE KRVI. ZNALA JE DA LIMIRE.

ODEROTINE I DUBOKE POSE-
KOTINE NA RUKAMA I LAKTOVI-
MA POKAZUJU DA SE BORILA
DA OSTANE NA NOGAMA.

ŽELIM DA VERUJEM DA
GA JE DOBRO OPALILA
PO USTIMA.

RAZDEROTINE NA
ŠACI UKAZUJU NA
TU MOGUĆNOST.

TAKVU TE VOLIM.

ČEKAJ,
DA PO-
GLEDAM
BOLJE.

DAVO DA
GA NOSI.

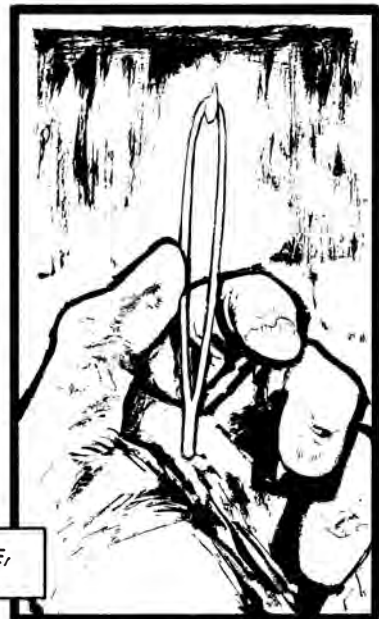

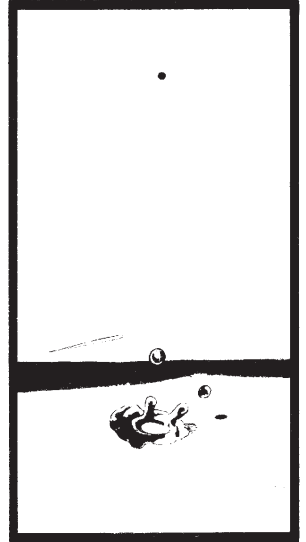
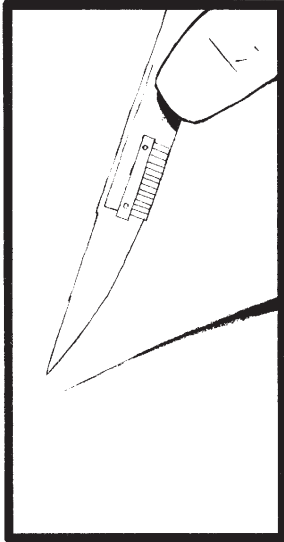
KOMADIĆ GADO-
VOG ZUBA. DNK
VIZITKARTA SA
IMENOM I
ADRESOM.

SREDILA TE JE.

SREDILA TE JE,
GADE.

LJUDI ME DOŽIVLJAVAJU KAO VITEZA. KAO SPASIO-
CA. ALI ISTINA JE DA SAM SAMO LJUSKA U KOJOJ
PREBIVAJU USPOMENE PREMINULIH. ONIH ŠTO VIŠE
NEMAJU LJUŠTURU U KOJOJ BI BORAVILE.

SIGURNO MISLE DA STALNO SLAVIM
POBEDE; VEROVATNO IM SE ČINI DA
NIKAD NE GUBIM BITKU.

A GUBIM IH MNOGO.

SVE ONE DO KOJIH NISAM DOŠAO.
ONE KOJE NISAM STIGAO DA SPASEM.

NJIH NOSIM
SVUDA SA SOBOM.

NJIH ČU LVEK
OPLAKIVATI.

IZVINITE.
POZNAJE LI
NEKO OVU
ŽENU?

TO JE ČELSI. STALNO SVRAČA
OVAMO. SEDI NA ISTOM MESTU
LIVEK U ISTO VREME, ČITA ISTU
KNJIGU... KAKO SE ONO
ZVAŠE?

ONA JE,
OVAJ, OTIŠLA
PRE NEKOLIKO...
ZAŠTO PITATE...
OH, BOŽE.

NE.

TA
DRAGA
DEVOJ-
KA.

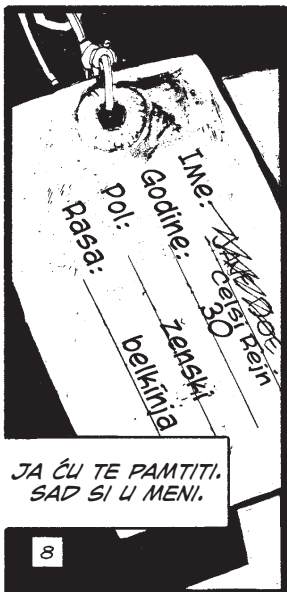
NA SVU SREĆU, NISI SVARILA SVOJ
POSLEDNJI OBROK, ČELSI. IMA SAMO
NEKOLIKO LOKALA U OKOLINI MESTA NA
KOM SU TE PRONAŽLI KOJI SLUŽE PITU
S BOROVNICOM U OVO DOBA.

PRED TOBOM
SU SAD SAMO
TVOJE MISLI I
TVOJI SNOVI.

TI SI NEKO.
I NEŠTO
PREDSTAVLJAŠ.

JA ĆU TE PAMTITI.
SAD SI U MENI.

8

ZAUVEK.

K R A J

S R O D N E D U Š E

B R U S T I M

Brus Tim je pokretačka snaga izuzetno uspešne serije *Batman: The Animated Series*. Osmislio je njen jedinstven izgled i bio je jedan od producenata. Za svoj izuzetan rad Brus je dobio nagradu *Emi* za najbolji animirani program.

Brus Tim je proveo veći deo svoje profesionalne karijere radeći na animiranim filmovima, ali je i njegov mali stripski opus jednako cenjen i vrednovan. Brus je s piscem Polom Dinijem 1995. godine dobio prestižne nagrade *Ajzner* i *Harvi* za najbolje samostalno izdanje za izuzetni strip pod nazivom *Mad Love*. U pitanju je jedini strip iz superherojskog žanra koji je dobio obe prestižne nagrade.

ONA JE BILA PONOS GOTAMA...

GENIJALNA KOLIKO I LEPA...

NJENE INOVATIVNE, MODERNE TEHNIKE U
PLASTIČNOJ HIRURGIJI I POSLEDNJA OTKRIĆA
U PSIHOTERAPIJI...

...POSTIGLI SU ONO ŠTO BETMEN I ČITAVA
GOTAMSKA POLICIJA NIKAD NISU...

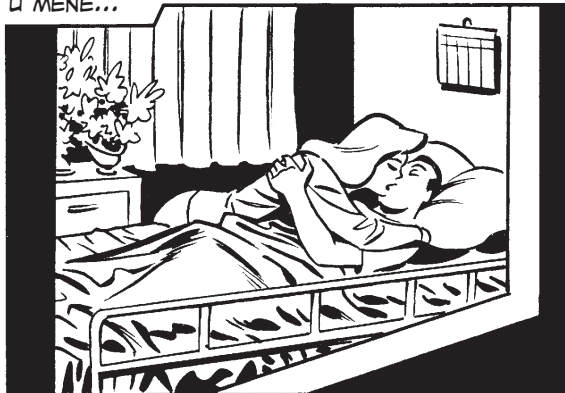
...POTPUNO SU UNIŠTILI GENIJALNOG
ZLOČINCA POD IMENOM DVOLIKI.

DA SAM TADA ZNAO KAKO ĆE SE SVE ZAVRŠITI...

...NIKAD JOJ NE BIH DOPUSTIO DA SE ZALJUBI
U MENE...

SRODNE DUŠE

PRICA/CRTEZ - Brus Tim
UPIS SLOVA - Tod Klajn

1